

T.C.
ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1615

KARAR NO : 2024/893

DAVACI _____ :

VEKİLİ _____ : **Av. Kubilay REŞBER**

DAVALI _____ : **Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı / ANKARA**

VEKİLİ _____ : **Av. Abdülkadir Kocatepe (Aynı Adreste)**

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, askerlik görevini yapmaktayken hastalanması sonucunda askerliğe elverişli değildir denilerek terhis edildiği ve malul durumda olduğundan bahisle 5434 sayılı Kanun kapsamında hakkında vazife malullüğü hükümlerinin uygulanarak vazife malulü sayılması talebiyle yapılan başvurunun reddine dair işlemin; hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, askerlik görevini yaparken tüberküloz olduğu ve bu nedenle askerliğe elverişsiz hale geldiği ileri sürülerek iptali ile, vazife malullüğü aylığının ödenmesi gereken tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacı hakkında yapılan işlemlerin hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek, haksız açılan davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 10. İdare Mahkemesi'nce, davacı vekilinin 03/05/2024 tarihli dilekçe ile duruşma talebinden vazgeçtiği görülmekle, duruşma yapılmaksızın, dava dosyası incelenerek gereği görüldü.

Dava, davacı tarafından, askerlik görevini yapmaktayken hastalanması sonucunda askerliğe elverişli değildir denilerek terhis edildiği ve malul durumda olduğundan bahisle 5434 sayılı Kanun kapsamında hakkında vazife malullüğü hükümlerinin uygulanarak vazife malulü sayılması talebiyle yapılan başvurunun reddine dair işlemin iptali ile, vazife malullüğü aylığının ödenmesi gereken tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 12. maddesinin (II-k) bendinde, erlerin vazife malullükleri ile vazifeden doğma ölümleri halinde bu Kanunla tanınan haklardan yararlanacakları belirtilmiş; 45. maddesinde, Kanunun 44 üncü maddesinde yazılı malullüğün; iştirakçilerin vazifelerini yaptıkları sırada vazifelerinden doğmuş olması; vazifeleri dışında kurumların verdiği herhangi bir kuruma ait başka işleri yaparken, bu işlerden doğmuş olması; kurumların menfaatini korumak amacıyla bir iş yaparken o işten doğmuş olması (maksadın ilgili kurumlarca kabul edilmesi şartıyla); fabrika, atölye ve benzeri işyerlerinde, işe başlamadan evvel iş sırasında veya işi bitirdikten sonra o işyerinde husule gelen ve yine o işyerinin mahiyetinden veya çalışma konusundan ileri gelen kazadan doğmuş olması durumunda, buna vazife malullüğü ve bunlara uğrayanlara da vazife malulü denileceği hükmü getirilmiştir.

Anılan Kanunun 56. maddesinde; muvazzaf, yedek ve gönüllü erlerin silah altında buldukları esnada veya celp ve terhislerinde (Serbest sevkler dahil) sevkleri sırasında, Yedek Subay Okulu öğrencilerinin gerek okulda, gerek okuldan evvelki hazırlık kıtasında vazife malulü olmaları halinde, kendilerine, öğrenim durumlarına göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36 ncı maddesinde tespit edilen giriş derece ve kademe tutarlarının, daha önce Devlet Memuriyetinde bulunmuş olanlardan kazanılmış hak aylıkları veya emekli keseneğine esas aylıklarının, sözü edilen giriş derece ve kademe tutarının üzerinde olanlara bu aylıklarının emeklilik gösterge tablosunda karşılığı olan derece ve kademe tutarının, %70'i üzerinden aylık bağlanacağı, bu suretle bağlanacak aylıklarına, maluliyet derecelerine göre, 55 inci maddede gösterilen nispetlerde zam yapılacağı kurala bağlanmıştır.

5434 sayılı Kanunun 56. maddesi ve Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca, erler yönünden vazife malullüğü için aranılan "vazifeden doğma halinin" daha geniş kapsamlı düşünülmesi gerektiği, bu bağlamda askerlik görevi esnasında meydana gelen bir takım müessif uygulamaların veya müessir fiillerin etkisinin bulunduğu, diğer bir anlatımla, maluliyete sebep olan

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1615

KARAR NO : 2024/893

rahatsızlık ile söz konusu fiil ve uygulamalar, bulunulan ortamdan kaynaklanan olumsuz koşullar arasında makul ve uygun nedensellik bağının kurulabildiği durumlarda, maluliyetin vazifeden kaynaklandığının kabulü gerekir.

Dava dosyasının incelenmesinden,

- Davacının askerlik görevini yapmaktayken hastalandığı ve sev edilerek tedavi edildiği hastanede hastalığına tüberküloz tanısı konulduğu, bu tanı sebebiyle askerliğe elverişli olmadığı yönünde düzenlenen sağlık raporuna istinaden terhis edildiği,

- Devam eden süreçte davacı tarafından askerlikte geçirdiği hastalık sebebiyle vazife malulü sayılması talebiyle ilk olarak 2019 yılında başvuruda bulunduğu, başvurusunun incelenerek 15/03/2019 tarihli karar ile " *Yakup Yavaş'ın "askerliğe elverişli değildir" kararına esas Tüberküloz hastalığı Mycobacterium tuberculosis adlı basilin neden olduğu en çok akciğer olmak üzere bütün organlarda hasar oluşturabilecek türde bir rahatsızlıktır. Tüberküloz mikrobu vücuda girdikten sonra aylarca-yıllarca hastalık yapmadan kalabilir. Bu dönemde vücudun oluşturduğu savunma, mikropları hapseder, sessiz şekilde tutar. İlgilinin bu mikrobu askerlik döneminde aldığı tıbbin kanıtlanamadığından, hastalığının görevinin neden ve etkisiyle meydana gelmediğine.* " şeklinde karar verilerek reddedildiği,

- Davacının aynı yönde bir çok talebine 15/03/1019 tarihli kurul kararı gerekçesi belirtilerek reddedildiği,

- Son olarak CİMER üzerinden 27/05/2023 tarihinde davalı idareye başvuruda bulunulduğu, başvurunun kesin olmayan cevapla reddi üzerine, bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, terhis belgesine göre davacının 08.11.2013 tarihinde eğitim birliğine katılımı yaptığı, askerlik görevi devam ederken hastalandığı, sevk edildiği GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesinde yapılan tedavi ve muayenesi sonucunda tüberküloz tanısı konulduğu ve ilk olarak 21/05/2014 tarihinden itibaren 2 ay hava değişimi raporu verildiği, devam eden süreçte yine aynı gerekçeyle 09/07/2014 tarihinden itibaren 2 ay hava değişimi raporu verildiği, akabinde 14/11/2014 tarih 11887 sayılı rapor ile davacının askerliğe elverişli olmadığı yönünde görüş bildirildiği, davalı idarece bu rapor esas alınarak, davacının askerliğe elverişli olmadığından bahisle 14/11/2014 tarihinde askerlikten terhis edildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar Mahkememizce davacının hastaneye gönderilmesine karar verilmiş olup, Adıyaman Eğitim ve Araştırma Hastanesince düzenlenen raporda maluliyet oranı bulunmadığı belirtilmiş olsa da, olayda, davacının beş aylık asker iken şikayetlerinin başladığı ve Kasımpaşa Asker Hastanesinin 11/04/2014 tarihli sevk ile GATA Haydarpaşa Hastanesine yatırılarak hastalığının tüberküloz olarak teşhis edildiği, yatarak tedavisinin ardından ilki 21/05/2014 tarihinde olmak üzere iki kez iki aylık hava değişimi raporu verildiği, devam eden süreçte de, "tüberküloz plörezi, bakteriyolojik ve histolojik olarak kanıtlanmış" teşhisi konularak askerliğe elverişli olmadığına dair düzenlenen rapora isitaneden terhis edildiği açıktır.

Bu hastalıkla ilgili olarak benzer uyuşmazlıklar nedeniyle Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinden ve Ankara Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesinden tıbbi kanaat raporu düzenlenmesinin istenilmesi üzerine emsal dosyalara sunulan görüş bildirir raporlarda; "tüberküloz hastalarının hapsiz/öksürme nedeniyle havaya veya buldukları ortama saldıkları basiller (mikroplar) aracılığı ile uzun süreli yakın temasta olduğu kişilere (aile bireyleri, aynı evi paylaştığı kişiler, çalışma-okul arkadaşları) hastalığın bulaşabileceği bilinmektedir. Hastaların bulaştırıcılığı, etkili tedavi ile genellikle 2-3 haftada geçmektedir. Ateş, terleme, halsizlik, kilo kaybı, iştahsızlık yanında akciğer semptomları da olabilir." şeklindeki bilgi ve kanaatlere yer verildiği görülmektedir.

Bu durumda, erlerin askerlik hizmetlerini yerine getirirken yemekhane, yatakhane, eğitim alanı gibi toplu yaşam alanlarında buldukları ve söz konusu hastalığa virüs, bakteri ve parazitlerin neden olduğu hususları ile davacının askerlik görevi esnasında rahatsızlanarak askerliğe elverişsiz hale geldiği hususu birlikte değerlendirildiğinde, davacının askerlik görevinin neden ve etkisiyle rahatsızlandığının kabul edilerek hakkında davalı idarece 5434 sayılı Kanunun vazife malullüğüne ilişkin hükümleri uygulanmak suretiyle vazife malulü sayılması gerekirken aksi yönde tesis olunan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1615

KARAR NO : 2024/893

Öte yandan, dava konusu işlem hukuka uygun bulunmadığından, davacının 27/05/2023 tarihli CİMER üzerinden yaptığı başvuru tarihinden itibaren vazife malulü aylığının hesaplanarak, tahakkuk tarihleri itibariyle işletilecek yasal faizi ile ödenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle,

1-) Dava konusu işlemin iptaline, tazminat isteminin kabulüne,

2-) Davacının başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak aylıklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine,

3-) *Davacının adli yardım talebi kabul edildiğinden, davanın açılışı sırasında alınmayan ve aşağıda dökümü yapılan toplam 539,70 TL harcın davalı idare harçtan muaf olması nedeniyle tahsiline yer olmadığına, resmi posta ücretinden karşılanan 150,00 TL posta ücretinin davalı idareden tahsili için ilgili vergi dairesine müzekkere yazılmasına,*

4-) Davacı tarafından yatırılan 38,40 TL vekalet harcı ile Avukatlık Asgari ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00 TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine,

5-) Artan posta ücreti avansının (banka hesap bilgileri de verilmek suretiyle) talep edilmesi hâlinde derhâl ve talep edilmemesi hâlinde ise kararın kesinleşmesinden sonra (banka hesap bilgileri de verildikten sonra) re'sen Mahkememizce taraflara iadesine,

Kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 15/05/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
37971

Üye
212471

Üye
212525

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı : 269,85 TL

Karar Harcı : 269,85 TL

TOPLAM : 539,70 TL

Vekalet Harcı : 38,40 TL

Posta Gideri : 150,00 TL

